

Nagyszentjánosi Közös Önkormányzati Hivatal

**ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK
ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA**

Érvényes: 2025. január 1. napjától

TARTALOMJEGYZÉK

I. AZ ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZAT CÉLJA, TARTALMA	3
1. Az értékelési szabályzat célja.....	3
1.1. Az értékelési szabályzat hatálya.....	3
2. Az értékelési szabályzat tartalma	3
II. AZ ÉRTÉKELÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI.....	4
III. AZ ÉRTÉKELÉS RÉSZLETES SZABÁLYAI.....	4
1. Az eszközök értékelése	4
1.1. Az eszközök értékelésére vonatkozó közös szabályok.....	4
1.2. Az eszközök bekerülési értékének általános szabályai	5
1.3. Egyes eszközök bekerülési értéke	6
1.3. Az eszközök értékelésének szabályai	9
1.3.1. Az értékelés, értékvesztés elszámolásának általános és speciális szabályai.....	9
1.3.2. Immateriális javak, tárgyi eszközök értékelése	11
1.3.3. Koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök értékelése	11
1.3.5. Vásárolt készletek értékelése	12
1.3.7. Befejezetlen termelés, félkész termékek értékelése	12
1.3.8. Pénzeszközök értékelése	12
1.3.9. Követelések, minősítése, értékvesztése	12
1.3.9.1. Követelések áruszállításból és szolgáltatásból (vevők).....	12
1.3.9.2. Követelések minősítése egyszerűsített értékelési eljárással	16
1.3.9.3. A kis összegű követelések csoportos értékelése.....	17
1.3.9.4. Adós, vevő követelések behajtása.....	17
1.3.10. Aktív időbeli elhatárolások értékelése.....	17
2. Források értékelése.....	17
2. Az eszközök értékcsökkenésének, értékhelyesbítésének elszámolása.....	17
2.1. Terv szerinti értékcsökkenés.....	17
2.2. Terven felüli értékcsökkenés.....	21
2.4. Terven felüli értékcsökkenés és értékvesztés visszairásának szabályai	21
2.4. Az értékhelyesbítés elszámolásának szabályai.....	21
3. A vagyonkezelésbe adott eszközök vagyonértékelése során alkalmazott értékelési eljárás elvei, módszerei, dokumentálásának szabályai	22
3.1. A vagyonértékelés általános szabályai.....	22
3.2. A vagyonértékelés módszere.....	22
IV. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	23

ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA

Nagyszentjános Község Önkormányzata, Rétalap Község Önkormányzata, a Nagyszentjánosi Közös Önkormányzati Hivatal, a Nagyszentjánosi Tarka Lepke Óvoda, a Rétalapi Brunszvik Teréz Óvoda, a Nagyszentjánosi Bakony-ér Humán Szolgáltató Intézmény (továbbiakban: szervezet/szervezetek) értékelési szabályzatát a számvitelről szóló 2000. évi C. törvényben (továbbiakban: Sztv.), az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) Korm. rendeletben (továbbiakban: Áhsz.) foglaltak szerint, valamint a számviteli politikában rögzített alapelvek alapján a következők szerint határozom meg.

I.

AZ ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZAT CÉLJA, TARTALMA

1. Az értékelési szabályzat célja

Az eszközök és források értékelési szabályzatának célja, hogy

- meghatározásra kerüljenek azok az értékelési elvek, módszerek, amelyekkel az intézmény rögzíti az eszközei és a forrásai értékét,
- egyértelműen rögzítésre kerüljön – az intézmény azon eszközei és kötelezettségei értékelési gyakorlata, amelyek esetében az Sztv. és az Áhsz. felhatalmazása alapján az intézmény számviteli politikai döntésén alapul az értékelés,
- az értékelési módszerek az adott belül minden érintett munkavállaló számára legyenek egyértelműek,
- tájékoztatást nyújtson a belső, illetve a külső ellenőrzés számára az intézmény könyvvezetési és költségvetési beszámoló készítési kötelezettsége során követett értékelési gyakorlatról.

1.1. Az értékelési szabályzat hatálya

A szabályzat hatálya kiterjed Nagyszentjános Község Önkormányzatára és költségvetési szerveire, valamint Rétalap Község Önkormányzatára és költségvetési szerveire.

2. Az értékelési szabályzat tartalma

Az értékelési szabályzat az Sztv., az Áhsz., valamint a szervezetek számviteli politikájának előírásait figyelembe véve a következő témákhoz kapcsolódóan tartalmaz előírásokat:

- Általános értékelési szabályok,
- Az eszközök értékelése
 - Az eszközök bekerülési (beszerzési és előállítási) értéke
 - A befektetett eszközök értékhelyesbítése
 - Immateriális javak értékelése
 - Tárgyi eszközök értékének meghatározása a mérlegben
 - Befektetett pénzügyi eszközök értékelése
 - Koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök értékelése
 - A készletek értékelése
 - Értékpapírok értékelése
 - Pénzeszközök értékelése
 - = Forintban lévő pénzeszközök értékelése
 - = Devizás, valutás pénzeszközök értékelése

- Követelések értékelése
 - = Költségvetési évben esedékes követelések értékelése
 - = Költségvetési évet követően esedékes követelések értékelése
 - = Követelés jellegű sajátos elszámolások értékelése
- Aktív időbeli elhatárolások értékelése
- Források értékelése
 - Saját tőke értékelése
 - Kötelezettségek értékelése
 - = Költségvetési évben esedékes kötelezettségek
 - = Költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek
 - Passzív időbeli elhatárolások értékelése
- A vagyonkezelésbe adott eszközök vagyoneértékelése során alkalmazott értékelési eljárás elvei, módszerei, dokumentálásának szabályai

II.

AZ ÉRTÉKELÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

Az eszközök és források értékelésénél a számviteli politikában rögzített vállalkozás folytatásának elvét, az egyedi értékelés, a valódiság és az óvatosság elvét kell alapul venni.

Az értékelésnél a vállalkozás folytatásának elvéből kell kiindulni, ha ennek az elvnek az érvényesülését eltérő rendelkezés nem akadályozza, illetve a vállalkozási tevékenység folytatásának ellentmondó tényező, körülmény nem áll fenn.

Az előző év mérlegkészítésénél alkalmazott értékelési elvek csak akkor változtathatók meg, ha a változtatást előidéző tényezők tartósan - legalább egy éven túl - jelentkeznek, és emiatt a változás állandónak, tartósnak minősül.

Ez esetben a változtatást előidéző tényezőket és számszerűsített hatásukat írásban dokumentálni kell.

Az eszközöket és kötelezettségeket leltározással, egyeztetéssel ellenőrizni és egyedenként értékelni kell, kivéve, ha a számviteli politikában rögzített esetekben a csoportos értékelés is megengedhető.

Az egyes mérlegtételek értékelése során figyelembe kell venni minden olyan értékvesztést, amely a mérleg fordulónapján meglévő eszközöket érinti, a mérlegkészítés napjáig bekövetkezett és ismertté vált.

Intézményünk érték helyesbítést nem alkalmaz.

III.

AZ ÉRTÉKELÉS RÉSZLETES SZABÁLYAI

1. Az eszközök értékelése

1.1. Az eszközök értékelésére vonatkozó közös szabályok

Szervezetünknel az eszközök és források értékelésénél figyelembe kell venni következő jogszabályi előírásokat:

- az Áhsz. 15-16/A. §-ában foglaltakat a bekerülési érték megállapításánál,
- az Áhsz. 17-19. §-ában foglaltakat az eszközök értékcsökkenésének, értékvesztésének és értékhelyesbítésének megállapításánál,
- az Áhsz. 20. és 21. §-ában foglaltakat a mérlegtételek értékelésénél,
- bekerülési érték megállapításához: Sztv. 47. § (9) bekezdésében, Sztv. 48. § (7) bekezdésében, Sztv. 49. § (5) bekezdésében, Sztv. 50. § (1), (2), (4) és (6) bekezdésében, Sztv. 51. §-ában és az Sztv. 62. § (2) bekezdésében foglaltakat,
- az eszközök értékcsökkenésének, értékvesztésének és értékhelyesbítésének megállapításához: Sztv. 52. § (1), (2), (5), (6) és (7) bekezdésében, az Sztv. 53. § (1) bekezdés b) és c) pontjában, az Sztv. 54-56. §-ában, az Sztv. 57. § (2) bekezdésében, az Sztv. 58. § (1)-(3) bekezdésében és (5)-(9) bekezdésében, az Sztv. 57. § (3) bekezdésében foglaltakat,
- a mérlegtételek értékelésénél: az Sztv. 46. §-ában, az Sztv. 60. § (5) bekezdésében foglaltakat.

1.2. Az eszközök bekerülési értékének általános szabályai

A bekerülési érték részét képező tételek elszámolásának időpontjára az Sztv. 47. § (9) bekezdését kell alkalmazni azzal, hogy az eszköz értékének utólagos módosítása során akkor kell a különbözet összegét jelentősnek tekinteni, ha az meghaladja az eredetileg elszámolt bekerülési érték 1%-át, de legalább a százezer forintot.

Az Áhsz. 16. §-ában foglaltaktól eltérően a vagyonnevelésbe vett eszközök - ideértve, ha a vagyonnevelői jog más vagyonnevelőtől való átvétellel, költségvetési szerv átalakításával, jogutód nélküli megszűnésével kapcsolatban keletkezik, de ide nem értve, ha a vagyonnevelői jog vásárlással, saját előállítással keletkezik - és a tulajdonosi joggyakorló szervezetnél a más tulajdonosi joggyakorló szervezettől átvett eszköz bekerülési értéke az átadónál kimutatott bruttó érték. Az átvételt követően a vagyonnevelésbe adónál, korábbi tulajdonosi joggyakorló szervezetnél az átadásig elszámolt értékcsökkenést, értékvesztést a vagyonnevelésbe vevőnek, új tulajdonosi joggyakorló szervezetnek nyilvántartásba kell vennie.

Az Áhsz. 16. §-ban foglaltaktól eltérően társulás alapítása, a társulási szerződés módosításával vagyonnevelőnek növelése esetén az átvett eszközök bekerülési értéke a társulási szerződésben, illetve annak módosításában szereplő bruttó érték. Az átvételt követően az átadónál az átadásig elszámolt értékcsökkenést, értékvesztést az átvevő társulásnak nyilvántartásba kell vennie.

A 16. §-ban foglaltaktól eltérően a tulajdonosnál, tulajdonosi joggyakorló szervezetnél az államháztartáson belüli szervezet részére vagyonnevelésbe adott, illetve az államháztartás önkormányzati alrendszerébe tartozó költségvetési szerv, társulás tulajdonába adott eszköz visszavételkor bekerülési értéke, valamint a megszűnő nemzetiségi önkormányzat vagyonnevelő szervnél az átvételkor, az újraalakult nemzetiségi önkormányzatnál e vagyonnevelő visszavételkor bekerülési értéke a korábbi vagyonnevelőnél, tulajdonosnál kimutatott bruttó érték. A visszavételt követően az átadásig esetleg elszámolt értékcsökkenést, értékvesztést nyilvántartásba kell venni, a társulási részesedés könyv szerinti értékét ki kell vezetni.

Az Áhsz. 16. §-ában foglaltaktól eltérően az Sztv. 49. § (5) bekezdése és 50. § (1), (2), (4) és (6) bekezdése szerint átvett eszközök bekerülési értékét az ott leírtak szerint kell meghatározni.

Importbeszerzés esetén a bekerülési értéket – figyelemmel az Áhsz. 20. § (3) és (4) bekezdésére – az Sztv. 48. § (7) bekezdése szerint kell meghatározni.

A külföldi pénzürtékre szóló részesedés, értékpapír bekerülési értékét a bekerülés napjára vonatkozó, az Áhsz. 20. § (3) és (4) bekezdése szerinti devizaárfolyamon átszámított forintérték alapján kell meghatározni. A külföldi pénzürtékre szóló követelések, kötelezettségek bekerülési értéke megegyezik a költségvetési számvitelben nyilvántartott követelés, végleges kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség összegével.

1.3. Egyes eszközök bekerülési értéke

a) Immateriális javak bekerülési értéke

A **vásárolt immateriális javak** bekerülési értéke az egységes rovatrend K61. Immateriális javak beszerzése, létesítése rovathoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott **vételára**.

A **saját előállítású immateriális javak** bekerülési értéke az Sztv. 51. §-a alapján megállapított közvetlen önköltség.

b) Tárgyi eszközök bekerülési értéke

A **vásárolt, rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett tárgyi eszközök** esetén a beruházás bekerülési értéke az egységes rovatrend K62. Ingatlanok beszerzése, létesítése, K63. Informatikai eszközök beszerzése, létesítése vagy K64. Egyéb tárgyi eszközök beszerzése, létesítése rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételára, kisajátítás útján szerzett ingatlan esetén a kártalanítás összege.

A **saját előállítású rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett tárgyi eszközök**, továbbá a már használatba vett, illetve a mérlegben nem szerepeltethető tárgyi eszközök bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelésével, felújításával összefüggő saját tevékenységben végzett munkák bekerülési értéke az Sztv. 51. §-a alapján megállapított közvetlen önköltség.

Az **idegen vállalkozó által előállított, rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett tárgyi eszközök** esetén a beruházás bekerülési értéke az eszköz létesítése, üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig felmerült, az eszközhöz egyedileg hozzákapszolható tervezési, szállítási, rakodási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési munkáknak az egységes rovatrend az Áhsz. 16. § (3) bekezdése szerinti rovataihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott együttes vételára.

A **használatba vett, illetve a mérlegben nem szerepeltethető tárgyi eszközök** bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelésével összefüggésben idegen vállalkozó által végzett beruházás bekerülési értéke a bővített, megváltozott rendeltetésű, átalakított, megnövelt élettartalmú,

teljesítőképességű eszköz üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig felmerült, az eszközhöz egyedileg hozzákapszolható tervezési, szállítási, rakodási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési munkáknak az egységes rovatrend Áhsz. 16. § (3) bekezdése szerinti rovataihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételára.

A már használatba vett, illetve a mérlegben nem szerepeltethető tárgyi eszközökön idegen vállalkozó által végzett felújítási munkák esetén a felújítás bekerülési értéke az elhasználódott tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítása érdekében a felújítás befejezéséig felmerült, az eszközhöz egyedileg hozzákapszolható tervezési, szállítási, rakodási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési munkáknak az egységes rovatrend K71. Ingatlanok felújítása, K72. Informatikai eszközök felújítása, K73. Egyéb tárgyi eszközök felújítása rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott végleges kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételára.

c) Követelés fejében átvett eszközök bekerülési értéke

Követelés fejében átvett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz megállapodás, csereszerződés, vagyonfelosztási javaslat szerinti (számlázott, bizonylatolt) értéke.

d) Csere útján beszerezett eszköz bekerülési értéke

Csere útján beszerezett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz csereszerződés szerinti értéke, a cserébe adott eszköz eladási ára.

e) Térítés nélkül átvett eszközök bekerülési értéke

A térítés nélkül (a visszaadási kötelezettség nélkül) átvett eszköz, illetve az ajándékként, hagyatékként kapott eszköz, továbbá a többletként fellelt (a nem adminisztrációs hibából származó többlet) eszköz bekerülési (beszerzési) értéke – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – az eszköznek az állományba vétel időpontjában ismert piaci értéke.

f) Pénzügyi lízing keretében átadott eszközök bekerülési értéke

A pénzügyi lízing keretében átadott, a részletfizetéssel, a halasztott fizetéssel értékesített és a szerződés szerinti feltételek teljesülésének megghiúsulása miatt később visszavett, a két időpont között a vevő által használt eszköz visszavételkori beszerzési értékeként az eszköz – a lízingbeadó, illetve az eladó által kiállított helyesbítő számlában rögzített – piaci értékét, legfeljebb az eredeti eladási árát kell figyelembe venni.

g) Vagyonkezelésbe vett eszközök bekerülési értéke

A vagyonkezelésbe vett eszközök – ide értve, ha a vagyonkezelői jog más vagyonkezelőtől való átvétellel, költségvetési szerv átalakításával, jogutód nélküli megszűnésével kapcsolatban keletkezik, de ide nem értve, ha a vagyonkezelői jog vásárlással, saját előállítással keletkezik – bekerülési értéke a vagyonkezelésbe adónál kimutatott bruttó érték. Az átvételt követően a

vagyonkezelésbe adónál az átadásig esetleg elszámolt értékcsökkenést, értékvesztést a vagyonkezelésbe vevőnek nyilvántartásba kell vennie.

h) Részesedések, értékpapírok bekerülési értéke

A gazdasági társaságban való részesedés bekerülési értékét alapításkor, tőkeemeléskor, vásárláskor, a társaság átalakulásakor, beolvadásakor az Sztv. 49. § (3), (4), (6) és (7) bekezdése szerint kell meghatározni, alapításkor, tőkeemeléskor, vásárláskor egyezően az egységes rovatrend K65. Részesedések beszerzése vagy K66. Meglévő részesedések növeléséhez kapcsolódó kiadások rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettséggé nyilvántartott összeggel.

A társulási részesedés bekerülési értéke a társulásban résztvevők által bevitt vagyontárgyak társulási szerződésében, illetve annak módosításában meghatározott bruttó értéke.

A külföldi pénzürtékre szóló részesedés, értékpapír bekerülési értékét a bekerülés napjára vonatkozó, az Áhsz. 20. § (3) és (4) bekezdése szerinti devizaárfolyamon átszámított forintérték alapján kell meghatározni.

A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés bekerülési (beszerzési) értéke a **vásárláskor** a részvényért, üzletrészért, egyéb társasági részesedésért fizetett ellenérték (vétélár).

A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés bekerülési (beszerzési) értéke **alapításkor, tőkeemeléskor** a létesítő okiratban, annak módosításában, illetve a közgyűlési, az alapítói, a taggyűlési határozatban a jegyzett tőke fedezeteként, valamint a jegyzési, a kibocsátási érték és a névérték különbözeteként, a jegyzett tőkén felüli tőke fedezeteként meghatározott vagyoni hozzájárulás együttes értéke a ténylegesen befizetett pénzbetétnek és a rendelkezésre bocsátott nem pénzbeli betétnek megfelelő összegben.

Gazdasági társaság átalakulása, illetve beolvadása esetén a bekerülési érték megállapítása az Sztv. 49. § (6) és (7) bekezdése alapján történik.

A vásárolt hitelviszonyt megtestesítő értékpapír bekerülési értéke az egységes rovatrend

- K9121. Forgatási célú belföldi értékpapírok vásárlása,
- K9122. Befektetési célú belföldi értékpapírok vásárlása,
- K922. Befektetési célú külföldi értékpapírok vásárlása,
- K921. Forgatási célú külföldi értékpapírok vásárlása rovatokhoz

kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettséggé nyilvántartott vétélár.

i) A készletek bekerülési értéke

A vásárolt anyagok bekerülési értéke az egységes rovatrend K311. Szakmai anyagok beszerzése, K312. Üzemeltetési anyagok beszerzése és - a reprezentációs készletek, üzleti ajándékok beszerzésével kapcsolatosan - a K123. Egyéb külső személyi juttatások rovatokhoz, a vásárolt áruk bekerülési értéke a K313. Árubeszerzés rovatához kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési

kötelezettségként nyilvántartott vételár. A befejezetlen termelés, félkész termékek, késztermékek, állatok bekerülési értéke az Sztv. 62. § (2) bekezdése szerint számított előállítási érték.

j) A pénzeszközök bekerülési értéke

A forint pénzeszközök bekerülési értéke a befizetett, jóváírt forintösszeg. A valutapénztárba bekerülő valutakészlet és a devizaszámlára kerülő deviza bekerülési értéke a bekerülés napjára vonatkozó, az Áhsz. 20. § (3) és (4) bekezdése szerinti devizaárfolyamon átszámított forintérték, kivéve a forintért vásárolt valutát, devizát, amelynél a ténylegesen fizetett forint alapján kell a nyilvántartásba a vételi árfolyamot meghatározni.

k) A követelés jellegű sajátos elszámolások bekerülési értéke

A forintban kifizetett követelés jellegű sajátos elszámolások és egyéb sajátos eszközoldali elszámolások bekerülési értéke az átutalt vagy megfizetett - előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó - összeg, a valutapénztárból, devizaszámláról kifizetett követelés jellegű sajátos elszámolások bekerülési értéke a valuta, deviza nyilvántartási árfolyamon átszámított forintértéke. A követelés jellegű sajátos elszámolások kivételével a követelések bekerülési értéke az egységes rovatrend bevételeihez kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon kimutatott követelésekkel megegyező elismert, esedékes összeg.

l) A kötelezettség jellegű sajátos elszámolások bekerülési értéke

A forintban kapott kötelezettség jellegű sajátos elszámolások bekerülési értéke az átutalt, megfizetett - előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó - összeg. A valutában, devizában kapott kötelezettség jellegű sajátos elszámolások bekerülési értéke az Áhsz. 20. § (3) és (4) bekezdése szerinti devizaárfolyamon átszámított forintérték, kivéve a forintban kapott devizát, amelynél a ténylegesen kapott forintérték alapján kell a nyilvántartásba a vételi árfolyamot meghatározni. A kötelezettség jellegű sajátos elszámolások kivételével a kötelezettségek bekerülési értéke az egységes rovatrend kiadásaihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott végleges kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek összege.

1.3. Az eszközök értékelésének szabályai

1.3.1. Az értékelés, értékvesztés elszámolásának általános és speciális szabályai

a) Az értékelés általános szabályai

A szervezeteknél a mérlegtételek értékelésének általános szabályaira az Sztv. 46. §-át kell alkalmazni.

Az egyidejűleg beszerezett, azonos beszerzési árhoz tartozó, azonos paraméterekkel rendelkező, egyidejűleg használatba vett tárgyi eszközöket, értékpapírokat, készleteket csoportosan kell nyilván tartani. A csoportosan nyilvántartott eszközök esetén az értékelést külön-külön, csoportonként kell elvégezni. A csoportos értékelést addig lehet alkalmazni, amíg az egyedi eszköz nyilvántartási értékében elkülönült változás nem következik be.

A külföldi pénzürtékre szóló eszköz, kötelezettség (kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség) forintértékének meghatározásakor a valutát, devizát a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon kell forintra átszámítani.

Ha a Magyar Nemzeti Bank által nem jegyzett és nem konvertibilis valutát, ilyen valutára szóló eszközöket és kötelezettségeket (kötelezettségvállalásokat, más fizetési kötelezettségeket) kell forintra átszámítani, az átszámítást az Sztv. 60. § (5) bekezdése szerinti módon kell elvégezni.

b) Az értékvesztés általános és speciális szabályai

Az *intézményünk*nél az Áhsz. 18. §-a szerint az Sztv.-ben meghatározott eszközök után értékvesztést kell elszámolni.

Ezek az eszközök a következők:

- gazdasági társaságban lévő részesedések,
- értékpapírok,
- készletek,
- követelések,
- nem a Kincstárban vezetett pénzeszköz számláknál.

A közhatalmi bevételekre vonatkozó követelések és az adók módjára behajtandó kis összegű követelések értékelése során az értékvesztés összege a kötelezettek együttes minősítése alapján egyszerűsített értékelési eljárással, azok csoportos értékelésével is meghatározható. Az egyszerűsített értékelési eljárás során az értékvesztést negyedévente, a tárgynegyedév utolsó napján fennálló, pénzügyileg nem rendezett közhatalmi bevételekre vonatkozó követelések és az adók módjára behajtandó kis összegű követelések után kell megállapítani, és annak az előző negyedévi állományához mért különbözetét - előjelének megfelelően - a korábban elszámolt értékvesztés növeléseként vagy visszaírásaként kell elszámolni.

A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetésnél – függetlenül attól, hogy az a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepel – értékvesztést kell elszámolni, a befektetés könyv szerinti értéke és piaci értéke közötti – veszteségjellegű – különbözet összegében, ha ez a különbözet tartósnak mutatkozik és jelentős összegű.

A befektetés piaci értéke meghatározásakor figyelembe kell venni:

- a gazdasági társaság tartós piaci megítélését, a piaci megítélés tendenciáját, a befektetés (felhalmozott) osztalékkal csökkentett tőzsdei, tőzsdén kívüli árfolyamát, annak tartós tendenciáját,
- a megszűnő gazdasági társaságnál a várhatóan megtérülő összeget,
- a gazdasági társaság saját tőkéjéből a befektetésre jutó részt, külföldi pénzürtékre szóló befektetés esetén az Sztv. 60. §-a szerinti, az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozó választott devizaárfolyamon átszámított forintértéken.

Ha a **vásárolt készlet (anyag, áru)** bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert tényleges piaci értéke, akkor

azt a mérlegben a tényleges piaci értéken, ha pedig a saját termelésű készlet (befejezetlen termelés, félkész és késztermék, állat) bekerülési (előállítási), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert és várható eladási ára, akkor azt a mérlegben a még várhatóan felmerülő költségekkel csökkentett, várható támogatásokkal növelt eladási áron számított értéken kell kimutatni, a készlet értékét a különbözetnek értékvesztéskénti elszámolásával kell csökkenteni.

A **vásárolt készlet** bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értékét, illetve a saját termelésű készlet bekerülési (előállítási) értékét – az előzőekben foglaltakon túlmenően – csökkentetten kell a mérlegben szerepeltetni, ha a készlet a vonatkozó előírásoknak (szabvány, szállítási feltétel, szakmai előírás stb.), illetve eredeti rendeltetésének nem felel meg, ha megrongálódott, ha felhasználása, értékesítése kétségesse vált, ha feleslegessé vált.

A készlet értékének csökkentését – a különbözetnek értékvesztéskénti elszámolásával – ez esetben addig a mértékig kell elvégezni, hogy a készlet a használhatóságnak (az értékesíthetőségnek) megfelelő, mérlegkészítéskor, illetve a minősítés elvégzésekor érvényes (ismert) piaci értéken (legalább haszonanyagáron, illetve hulladékértéken) szerepeljen a mérlegben.

A **vevő, az adós minősítése** alapján az üzleti év mérlegfordulónapján fennálló és a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett követelésnél (ideértve a hitelintézetekkel, pénzügyi vállalkozásokkal szembeni követeléseket, a kölcsönként, az előlegként adott összegeket, továbbá a bevételek aktív időbeli elhatárolása között lévő követelésjellegű tételeket is) értékvesztést kell elszámolni – a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján – a követelés könyv szerinti értéke és a követelés várhatóan megtérülő összege közötti – veszteségjellegű – különbözet összegében, ha ez a különbözet tartósan mutatkozik és jelentős összegű.

A **követelések működési célú támogatások bevételeire államháztartáson belülről**, a követelések **felhalmozási célú támogatások bevételeire államháztartáson belülről**, és a **Kincstárnál vezetett fizetési számlák után értékvesztés nem számolható el**.

1.3.2. Immateriális javak, tárgyi eszközök értékelése

A mérlegben az immateriális javakat, tárgyi eszközöket a bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt terv szerinti és terven felüli értékcsökkenéssel, növelve a terven felüli értékcsökkenés visszaírt összegével.

1.3.3. Koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök értékelése

A mérlegben a koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközöket a bekerülési értéken kell kimutatni, elkülönítve azok értékcsökkenését, értékvesztését és értékhelyesbítését. A koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök után a terven felüli értékcsökkenést a koncesszió jogosultja, a vagyonkezelő adatszolgáltatása alapján kell megállapítani.

1.3.4. Részesedések, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok értékelése

A mérlegben a részesedéseket, tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat a bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével. Az értékhelyesbítést külön kell kimutatni az eszközök értékhelyesbítésének forrásával azonos összegben. A mérlegben az értékpapírok között kimutatott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírt a bekerülési értéken lehet kimutatni mindaddig, amíg a kibocsátó a lejáratkor, a beváltáskor várhatóan a névértéket és a felhalmozott kamatot megfizeti.

1.3.5. Vásárolt készletek értékelése

A mérlegben a vásárolt készleteket a mérleg fordulónapján használatba nem vett vásárolt készletek bekerülési értékén kell kimutatni, csökkentve a már elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

1.3.7. Befejezetlen termelés, félkész termékek értékelése

A mérlegben a befejezetlen termelést, félkész termékeket, késztermékeket, növendék-, hízó és egyéb állatokat a bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

1.3.8. Pénzeszközök értékelése

a) Forint pénzeszközök értéke

A mérlegben a forint pénzeszközöket a mérleg fordulónapján a pénztárban lévő, a fizetési számlához kapcsolódó számlakivonatban szereplő értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

b) Külföldi pénzürtékre szóló részesedések értékelése

A külföldi pénzürtékre szóló részesedések, értékpapírok, a valutapénztárban lévő valutakészlet, a devizaszámlán lévő deviza, a követelések és kötelezettségek - a követelés jellegű sajátos elszámolások és a kötelezettség jellegű sajátos elszámolások kivételével egyezően a költségvetési számvitelben meghatározott értékkel -, az egyéb sajátos elszámolások, valamint az időbeli elhatárolások mérlegben szereplő értékét a mérleg fordulónapjára vonatkozó, az Áhsz. 20. § (3) és (4) bekezdése szerinti devizaárfolyamon átszámított forintértéken kell meghatározni. Az értékelés során a könyv szerinti érték és az értékeléskori forintérték közötti különbözetet az Sztv. 60. § (3) bekezdése szerint összevontan kell elszámolni azzal az eltéréssel, hogy a lekötött bankbetétek, az egyéb pénzeszközök, valamint az egyéb eszközök, a kötelezettségek, és a passzív időbeli elhatárolások esetén külön-külön ki kell számolni az összevont árfolyamkülönbözetet, és az egyes különbözeteit előjelétől függően kell azt elszámolni.

1.3.9. Követelések, minősítése, értékvesztése

1.3.9.1. Követelések áruszállításból és szolgáltatásból (vevők)

- A belföldi követeléseket, a számlázott, elismert összegben kell a mérlegben kimutatni, figyelembe véve a követelések értékelésére vonatkozó általános rendelkezéseket.
- A külföldi követeléseket a mérlegben a külföldi megrendelő által elismert, devizában számlázott összeg forintra átszámított értékét kell az MNB által jegyzett árfolyam kimutatni.

A vevők minősítése során vizsgálni kell a következőket:

- a vevő, adós jövedelmi helyzetét,
- fizetőképességét, likviditási gondjainak tartósságát,
- a vonatkozó szerződés alapján garancia érvényesítésére van-e mód és esély,
- csődeljárást, felszámolási eljárást indítottak-e vele szemben, ha igen, a követelés milyen mértékű kielégítésére lehet számítani.

A *vevők egyedi értékelése* alapján elszámolható értékvesztést a minősítés vizsgálata, valamint a számviteli politikában meghatározottak szerint, a következőkben felsorolt esetek alapján kell megállapítani.

Adós minősítése	A minősítés kritériuma	Elszámolható értékvesztés
Problémamentes adós	Aki fizetési kötelezettségének minden esetben határidőre eleget tett.	Nincs
Külön figyelendő adós	Aki fizetési kötelezettségének a beszámoló-készítés időpontjáig hatvan napon túl nem tett eleget.	A követelés 20%-a
Átlag alatti adós	Aki fizetési kötelezettségének a beszámoló-készítés időpontjáig százhusz napon túl nem tett eleget.	A követelés 30%-a
Kétes adós	Aki a fizetési kötelezettségének a beszámoló-készítés időpontjáig száznyolcvan napon túl nem tett eleget.	A követelés 50%-a
Rossz adós	Aki, ha a fizetési kötelezettségének a beszámoló-készítés időpontjáig háromszázhatvan napon túl nem tett eleget.	A követelés 100%-a

a) Problémamentes, teljes értékű vevő és egyéb követelések:

- amely a tárgy évet követő év január 15-ig pénzügyileg rendezésre került, azaz a pénzügyi rendezés feldolgozása megtörtént,

- amellyel kapcsolatban az egyenlegegyeztetés eredménnyel zárult, azaz a vevő/adós az egyenlegközlőt elfogadó nyilatkozattal visszaküldte, vagy az egyenlegközlő alapján a vevővel való egyező könyvelés megvalósult, illetve egyéb követelés esetén az esetleges eltérés tisztázásra került,
- amellyel kapcsolatban a vevő/adós az egyenlegközlőn nem jelzett olyan helyzetet, amely a követelés megtérülését kedvezőtlenül befolyásolná,
- egyenleg visszaigazolás hiányában az a követelés, amelynek fizetési határideje a tárgy év december 31-ig nem járt le,
- azon követelések, amelyeknél a fizetési határidő ugyan lejárt, de a késedelem 90 napon belüli, és nincs olyan információ, amely a vevő fizetőképességét kétségessé tenné,
- azon követelés, amely végelszámolás alatt lévő vevővel szemben áll fenn és a követelés a végelszámolónak bejelentésre került, azt a végelszámoló visszaigazolta.

b) Az egyedi értékelés alá tartozó követelések értékvesztése

Értékvesztést kell elszámolni a következő esetekben:

- A folyamatban lévő felszámolások esetében azon vevőkre, amelyekkel szembeni követelés a felszámolónak bejelentésre került és a felszámoló azt visszaigazolta.
- A csődegyezséggel érintett vevőkre.
- Azon vevőkre/adósokra, amelyek nem minősülnek teljes értékűnek.

Az értékvesztés mértéke és megállapítása:

- Felszámolás alatt lévő adósok esetén az értékvesztését a felszámolótól beszerzett nyilatkozat, vagy/és a felszámolás alatt készített mérleg, egyéb vagyonskimutatás, adósbesorolás alapján kell megállapítani. Az értékvesztés mértéke a meg nem térülő követelés bejelentett követeléshez viszonyított aránya, értéke a meg nem térülő követelés összege. Abban az esetben, ha a felszámoló arról nyilatkozik, hogy a követelésre vagyonfedezet nem áll rendelkezésre az értékvesztést a követelés nyilvántartási értékének 99%-ában kell meghatározni. Mindaddig, amíg a felszámolás le nem zárul és a követelés nem lesz behajthatatlan ezen az értéken kell a mérlegben szerepeltetni.
- Csődeljárás alatt lévő vevők esetén az értékvesztés mértéke a csődegyezés során elengedett összeg, bejelentett követeléshez viszonyított aránya. Értékét azon összegben kell meghatározni, amely a csődegyezés során elengedésre került. Amennyiben a csőd megegyezésben változás következett be és további elengedésre került sor, az értékvesztést ennek megfelelően kell megállapítani. Ha az eljárás felszámolási eljárásba fordult, az értékvesztést a felszámolás alatt lévő adósokra vonatkozó szabályok szerint kell számítani.
- A külföldi vevők esetében az értékvesztés mértéke 1-99% között szóródhat, az összeget a behajtó cég információinak alapján azok tartóssága, bizonyossága mérlegelésével kell megállapítani. A külföldi pénzürtékre szóló követelések értékvesztését devizában kell meghatározni, az elszámolásakor a minősítés végeredményeként adódó csökkentő érték devizában kimutatott összegét az év végi átértékelés előtti könyv szerinti árfolyam alapján kell forintba átszámítani, s ez lesz az értékvesztésként elszámolandó összeg. Az év végi átértékelés már az értékvesztéssel csökkentett deviza összegre vonatkozik.

Ezen vevői körben a minősítéshez figyelembe veendő szempontok és dokumentumok:

- a követelés keletkezésének ideje, fizetési határidő lejárt, melyhez a vevőket az alábbi kategóriákba kell besorolni:
 - = 91-180 napos késedelem
 - = 181-360 napos késedelem
 - = 360 napon túli késedelem
- a fizetési felszólításokra tett adós reagálások,
- részletfizetési megállapodás alapján történt teljesítés megítélése,
- az egyenlegközlésre tett adós reagálások,
- a behajtás jogi eszközeire tett adós reagálások, (pl.: fizetési meghagyásra tett ellenvélemény, felszámolás kilátásba helyezésére tett adós ígérvény)
- a vonatkozó szerződés alapján a garancia érvényesítésének lehetősége, esélye,
- a vevő szerepel-e a NAV nyilvános adós listáján, illetve a tartozással nem rendelkezők listáján,
- a vevő közzétett előző évi éves beszámolójának értékelése alapján a jövedelmi, pénzügyi helyzetére vonatkozó információk,
- a cégnyilvántartásból nyert információk (tulajdonosok, székhely és ezek változása, NAV végrehajtási eljárása, adószám felfüggesztés stb.)
- sajtóértesülések.

Az értékvesztést fenti tényezők és dokumentumok együttes minősítése és értékelése alapján szükséges megállapítani, figyelemmel a tartósságra és a jelentős összeg értékhatárára. Az egyedi értékeléshez a szabályzat **1. számú melléklet** minősítő adatait el kell készíteni.

c) Behajthatatlan követelések

A behajthatatlanság tényét a következők szerint kell megállapítani:

Az Sztv. 3. § (4) bekezdés 10. pont a)-g) alpontja szerinti követelés azzal az eltéréssel, hogy nem tekinthető behajthatatlannak a követelés, ha a végrehajtás közvetlenül nem vezetett eredményre és a végrehajtást szüneteltetik,

- amelyre az adós ellen vezetett végrehajtás során nincs fedezet, vagy a talált fedezet a követelést csak részben fedezi (amennyiben a végrehajtás közvetlenül nem vezetett eredményre és a végrehajtást szüneteltetik, az óvatosság elvéből következően a behajthatatlanság - nemleges foglalási jegyzőkönyv alapján - vélelmezhető),
- amelyet a hitelező a csődeljárás, a felszámolási eljárás, az önkormányzatok adósságrendezési eljárása során egyezségi megállapodás keretében elengedett,
- amelyre a felszámoló által adott írásbeli igazolás (nyilatkozat) szerint nincs fedezet,
- amelyre a felszámolás, az adósságrendezési eljárás befejezésekor a vagyonfelosztási javaslat szerinti értékben átvett eszköz nem nyújt fedezetet,
- amelyet eredményesen nem lehet érvényesíteni, amelynél a fizetési meghagyásos eljárással, a végrehajtással kapcsolatos költségek nincsenek arányban a követelés várhatóan behajtható összegével (a fizetési meghagyásos eljárás, a végrehajtás veszteséget eredményez vagy növeli a veszteséget), amelynél az adós nem lelhető fel, mert a megadott címen nem található és a felkutatása „igazoltan” nem járt eredménnyel,

- amelyet bíróság előtt érvényesíteni nem lehet,
- amely a hatályos jogszabályok alapján elévült.

A behajthatatlanság tényét és mértékét bizonyítani kell. Ehhez a szabályzat **2. számú mellékletét** képező adatlapot kell használni.

1.3.9.2. Követelések minősítése egyszerűsített értékelési eljárással

Az szervezetünknel a közhatalmi bevételekre vonatkozó követelések és az adók módjára behajtandó kis összegű követelések értékelése során az értékvesztés összegét a kötelezettek együttes minősítése alapján egyszerűsített értékelési eljárással, azok csoportos értékelésével kell meghatározni.

Az egyszerűsített értékelési eljárás során az értékvesztést negyedévente, a tárgynegyedév utolsó napján fennálló, pénzügyileg nem rendezett közhatalmi bevételekre vonatkozó követelések és az adók módjára behajtandó kis összegű követelések után kell megállapítani, és annak az előző negyedévi állományához mért különbözetét - előjelének megfelelően - a korábban elszámolt értékvesztés növeléseként vagy visszaírásaként kell elszámolni.

Az egyszerűsített értékelési eljárás során az egyes minősítési kategóriákhoz rendelt, a várható megtérülésre vonatkozó százalékos mutatók meghatározását a követelés-beszedés eredményének előző költségvetési év(ek)re vonatkozó adatai alapján kell kialakítani. Az egyes minősítési kategóriákhoz rendelt százalékos mutatókat évente felül kell vizsgálni.

Az egyes minősítési kategóriákhoz rendelt, várható megtérülésre vonatkozó százalékos mutatókat a követelés-beszedés eredményeinek előző évekre vonatkozó tapasztalati adatok alapján kell megállapítani és dokumentálni a következők szerint:

- a besorolásnál figyelembe kell venni a költségvetési év utolsó napján a késedelem napjainak számát a következő bontásban
 - = legfeljebb 90 napos,
 - = 90-180 napos
 - = 181-360 napos
 - = 360 napon túli
- az értékvesztés elszámolása alapjául értékelési (minősítési) adatlapot kell készíteni, melyet az értékelést (*javaslatot tevő*) végzőnek, az *intézmény vezetőjének (jegyzőnek)* és a gazdasági vezetőnek alá kell írnia,
- az értékelési lapot jogcímenként a szabályzat **3. számú melléklete** alapján (pl. adónemenként) kell elkészíteni,
- a minősítésnél az adózói státusznak megfelelően külön kell minősíteni a folyamatos (több éve nyilvántartott) adóst, valamint az egyszeri adóst,
- az ASP ADÓ által az egyes jogcímekhez, kategóriákhoz rendelt százalékos mutatóknak ki kell fejezni az adós fizetési hajlandóságát, készségét, melyeket évente felül kell vizsgálni.

Egy-egy állománycsoportra az értékvesztés tapasztalati mutatóját – az előző évi tényleges adatok alapján – a következőképpen kell számítani:

$$\dot{E}_{tm} = 1 - \frac{H_{ká}}{H_{ny}}$$

$\dot{E}_{tm}$ = értékvesztés tapasztalati mutató

$H_{ká}$ = megtérült hátralékos követelés állomány

H_{ny} = hátralékos követelés nyitó állománya

1.3.9.3. A kis összegű követelések csoportos értékelése

Kis összegű követelésnek kell tekinteni a számviteli politikában meghatározott értéket meg nem haladó adós és vevő követelést. A kisösszegű követelésekről év végén kigyűjtés alapján külön nyilvántartást kell készíteni.

A kis összegű követelések könyvvitelben elkülönített csoportjára – a követelések együttes minősítése alapján – az értékvesztés összegét ezen követelések nyilvántartásba vételi értékének százalékában kell meghatározni.

A kisösszegű követelések értékvesztésének megállapítására a szabályzat **4. számú mellékletében** található adatlapot kell használni.

1.3.9.4. Adós, vevő követelések behajtása

Amennyiben az adós, vevő fizetési határidőre fizetési kötelezettségének nem tesz eleget, úgy a fizetési határidőt követő 15. nap után fizetési felszólítást kell küldeni részére. Ha az első fizetési felszólítás ellenére sem tesz eleget, akkor az első felszólítást követő 45. nap után ismételten fel kell szólítani. Abban az esetben, ha kétszeri felszólítás után sem tesz eleget fizetési kötelezettségének intézkedni kell a követelés behajtásáról.

1.3.10. Aktív időbeli elhatárolások értékelése

A mérlegben az aktív időbeli elhatárolásokat és a forrásokat a könyv szerinti értéken kell kimutatni.

2. Források értékelése

2.1. Saját tőke értékelése

A mérlegben a forrásokat a könyv szerinti értéken kell kimutatni.

2. Az eszközök értékcsökkenésének, értékhelyesbítésének elszámolása

2.1. Terv szerinti értékcsökkenés

Az immateriális javak, tárgyi eszközök után terv szerinti értékcsökkenést kell elszámolni. Az értékcsökkenésre az Áhsz. 17. § (2)-(4) bekezdésben foglalt eltérésekkel az Sztv. 52. § (1), (2) és (5)-(7) bekezdését kell alkalmazni.

A kisértékű immateriális javak bekerülési értéke a beszerzést, a kisértékű tárgyi eszközök bekerülési értéke az üzembe helyezést, használatba vételt követően, legkésőbb az Áhsz. 53. § (6) bekezdés *d)* pontja szerinti elszámolások során terv szerinti értékcsökkenésként egy összegben elszámolandó.

a) Az immateriális javak esetén a terv szerinti értékcsökkenés leírási kulcsa

- vagyoni értékű jogoknál 16% vagy a tervezett használati idő alapján megállapított lineáris kulcs,
- szellemi termékeknél 33%.

- b) A *tárgyi eszközök* terv szerinti értécsökkenését a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 2. mellékletében meghatározottak szerint kell elszámolni. Az állam tulajdonában álló közutak esetén alkalmazandó terv szerinti értécsökkenés leírási kulcsa 3%. Az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok terv szerinti értécsökkenésének leírási kulcsa azonos annak az ingatlannak a leírási kulcsával, amelyhez az adott vagyoni értékű jog kapcsolódik.

I. ÉPÜLETEK

Az épület jellege	Leírási kulcs %
1. Hosszú élettartamú szerkezetből	2,0
2. Közepes élettartamú szerkezetből	3,0
3. Rövid élettartamú szerkezetből	6,0

A felsorolt csoportokon belül az épületek műszaki ismérvek szerinti besorolása:

A csoport megnevezése	Felmenő (függőleges teherhordó) szerkezet	Kitöltő (nem teherhordó) falazat	Vízszintes teherhordó szerkezet (közbenső és tetőfödém, illetve egyesített teherhordó, térelhatároló tetőszerkezet)
Hosszú élettartamú szerkezet	Beton- és vasbeton, égetett téglá-, kő-, kohósalak- és acélszerkezet	Tégla, blokk, panel, öntött falazat, fémlemez, üvegbeton és profil-üveg	Előregyártott és monolit vasbeton acéltartók közötti kitöltő elem, valamint boltozott födém
Közepes élettartamú szerkezet	Könnyűacél és egyéb fémszerkezet, gázszilikát szerkezet, bauxit-beton szerkezet, tufa- és salakblokk szerkezet, fűrészelt faszerkezet, vályogfal szigetelt alapokon	Azbeszt, műanyag és egyéb függönyfal,	Fagerendás (borított sűrűgerendás), mátrai födém, könnyű acélfödém, illetve egyesített acél tetőszerkezet könnyű kitöltő elemekkel
Rövid élettartamú szerkezet	Szerfás és deszkaszerkezet, vályogvert falszerkezet, ideiglenes téglafalazat	Deszkafal, lemezkeretbe sajtolt lapfal	Szerfás tapasztott és egyéb egyszerű falfödém

Az épület jellegét a három ismerv közül a rövidebb élettartamot jelentő alapján kell meghatározni.

Az épületgépészet körébe tartozó gépek és berendezések értékcsökkenését az épülettől függetlenül, a gépeknél megadott leírási kulcsokkal is el lehet számolni.

Az épületbe beépített technológiai gépek és berendezések, az ezeket kiszolgáló vezetékek leírását az épülettől függetlenül, a gépeknél, illetve vezetékeknél megadott leírási kulcsok alapján kell megállapítani.

II. ÉPÍTMÉNYEK

Az építmény jellege	Leírási kulcs %
Ipari építmény	2,0
Mezőgazdasági építmény	3,0
ebből: önálló támrendszer	15,0
Melioráció	10,0
Mezőgazdasági tevékenységet végző adózónál a bekötő- és üzemi út	5,0
Közforgalmi vasút és kiegészítő építményei, ideértve az iparvágányokat is	4,0
Egyéb vasúti építmény (elővárosi vasút, közúti villamosvasút, metróvasúti pálya stb.)	7,0
Vízi építmény	2,0
Híd	4,0
Elektromos vezeték, ideértve a távközlési hálózat vezetékeit is	8,0
Kőolaj- és földgázvezeték, gázvezeték	6,0
Gőz-, forróvíz- és termálvízvezeték, földgáztávvezeték, termálkút	10,0
Közúti villamosvasúti és trolibusz munkavezeték	25,0
Egyéb, minden más vezeték	3,0
ebből: víziközmű-vezeték	2,0
Alagút és földalatti építmény (a bányászati építmény kivételével)	1,0
Idegen (bérelt) ingatlanon végzett beruházás	6,0
Kizárólag film- és videogyártást szolgáló építmény	15,0
Minden egyéb építmény	2,0

Melioráció: szántó, kert, gyümölcsös, szőlő, gyepek és erdőművelési ágú, nem belterületen végrehajtott, a termőföld mezőgazdasági célú hasznosítását szolgáló, vízháztartás-szabályozó építmény; talajjavítás legalább 6 éves tartamhatással, valamint a területrendezés építménye.

III. ÜLTETVÉNY

Ültetvénycsoportok	Leírási kulcs %
1. csoport: alma, körte, birs, naspolya, cseresznye, meggy, szilva, szőlő, szőlőanyatelep, mandula, mogyoró	6,0
2. csoport: őszibarack, kajszi, köszméte, ribiszke, komló, gyümölcsanyatelep, fűztelep	10,0
3. csoport: spárga, málna, szeder, torma	15,0
4. csoport: dió, gesztenye	4,0
5. csoport: egyéb ültetvény	5,0

Az ültetvények támrendszere nem önálló tárgyi eszköz, hanem tartozék, s ezért az ültetvénnyel azonos leírási kulccsal kell elszámolni, a földterület és a kerítés viszont önálló tárgyi eszköznek minősül.

IV. GÉPEK, BERENDEZÉSEK, FELSZERELÉSEK, JÁRMŰVEK, TENYÉSZÁLLATOK

a) 33%-os kulcs alá tartozó tárgyi eszközök

- A HR 8456-8465, 8479 vtsz.-okból a programvezérlésű, számvezérlésű gépek, berendezések.
- A HR 8443 31, 8443 32, 8471 8528 42; 8528 52, 8530, 8537 vtsz.-okból az irányítástechnikai és általános rendeltetésű számítástechnikai gépek, berendezések.
- A HR 84. és 85. Árucsoportból az ipari robotok.
- A HR 9012, 9014-9017, 9024-9032 vtsz.-okból az átviteltechnikai, az ipari különleges vizsgálóműszerek és a komplex elven működő különleges mérő- és vizsgáló berendezések.
- A HR 8470, 8472 vtsz.-ok.
- A HR 8419 11, 8541 40 vtsz.-alszámok.
- A HR 8402, 8403, 8416, 8417 vtsz.-okból a fluidágyas szénportüzelésű berendezések, valamint a mezőgazdasági és erdőgazdasági nedves melléktermékek elégetésével üzemelő hőfejlesztő berendezések.
- A HR 8417 80 70 vtsz.-ból, valamint a 8514 vtsz.-ból a hulladékmegsemmisítő, -feldolgozó, -hatástalanító és -hasznosító berendezések.
- A HR 8421 21 vtsz.-alszámok.
- A HR 8419, 8421 vtsz.-okból a szennyezőanyag leválasztását, szűrését szolgáló berendezések.
- A HR 8421 31, 8421 39 vtsz.-alszámok.
- A HR 8419 20 vtsz.-alszám, továbbá a HR 9018-9022 vtsz.-okból az orvosi gyógyászati laboratóriumi eszközök.

b) 20%-os kulcs alá tartozó tárgyi eszközök

- A HR 8701 vtsz.-ból a járművek, valamint a HR 8702-8705, 8710, 8711 vtsz.-ok.

c) 14,5%-os kulcs alá tartozó tárgyi eszközök

- Minden egyéb - az a)-b) pontban és d)-e) pontban fel nem sorolt - tárgyi eszköz.

d) 10%-os kulcs alá tartozó tárgyi eszközök

- Hulladék ágazat tevékenységét közvetlenül szolgáló gépek, műszaki berendezések, járművek.

e) 7%-os kulcs alá tartozó tárgyi eszközök

- A víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény (a továbbiakban: Vksztv.) szerinti víziközmű alkotórészt, tartozékát képező gépek, berendezések, felszerelések, a Vksztv.-ben meghatározott rendszerfüggetlen víziközmű-elemek kivételével.
- A huszonötmillió forint bekerülési érték alatti gépek, berendezések, felszerelések, járművek terv szerinti értékcsökkenése megállapítása során nem lehet maradványértéket meghatározni.

Maradványértéket lehet megállapítani a következő esetekben:

- ingatlannál (értékhatártól függetlenül),
- 25 millió Ft bekerülési értéket meghaladó gépeknél,
- tenyészállatoknál.

Terv szerinti értékcsökkenést a már rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett immateriális javak, tárgyi eszközök után kell elszámolni addig, amíg azokat az *intézmény* rendeltetésüknek megfelelően használja.

A terv szerinti értékcsökkenés negyedévenkénti elszámolásáért pénzügyi tanácsos és pénzügyi előadók a felelősek.

2.2. Terven felüli értékcsökkenés

Terven felüli értékcsökkenést kell az immateriális jószágnál, a tárgyi eszköznél elszámolni akkor, ha

- az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) könyv szerinti értéke tartósan és jelentősen magasabb, mint ezen eszköz piaci értéke;
- az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) értéke tartósan lecsökken, mert az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) a vállalkozási tevékenység változása miatt feleslegessé vált, vagy megrongálódás, megsemmisülés, illetve hiány következtében rendeltetésének megfelelően nem használható, illetve használhatatlan;
- a vagyoni értékű jog a szerződés módosulása miatt csak korlátozottan vagy egyáltalán nem érvényesíthető.

Nem számolható el terv szerinti, illetve terven felüli értékcsökkenés a már teljesen leírt, továbbá terv szerinti értékcsökkenés a tervezett maradványértéket elért immateriális jószágnál, tárgyi eszköznél.

2.4. Terven felüli értékcsökkenés és értékvesztés visszairásának szabályai

Az eszközök terven felüli értékcsökkenésének és értékvesztésének visszairására az Sztv. 57. § (2) bekezdését és 58. § (2) és (3) bekezdését kell alkalmazni azzal, hogy egyéb bevételek alatt az egyéb eredményszemléletű bevételeket kell érteni, és jelentősnek akkor kell tekinteni az eltérést, ha a piaci érték 10%-kal, de legalább százezer forinttal meghaladja a könyv szerinti értéket.

2.4. Az értékhelyesbítés elszámolásának szabályai

A szervezetetekenél értékhelyesbítést nem alkalmazunk.

3. A vagyonkezelésbe adott eszközök vagyonértékelése során alkalmazott értékelési eljárás elvei, módszerei, dokumentálásának szabályai

3.1. A vagyonértékelés általános szabályai

A vagyon értékelését úgy kell elvégezni, hogy az megbízható kiindulópontot nyújtson a fenntartható és költséghatékony üzemeltetéshez, továbbá a vagyontárgyak értékének és műszaki állapotának változása ez alapján nyomon követhető és dokumentált legyen.

Értékelési tanúsítványt olyan személy állíthat ki, aki rendelkezik az önkormányzati és területfejlesztési miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeinek kiadásáról szóló miniszteri rendelet szerinti ingatlanvagyon-értékelő és -közvetítő szakképesítéssel, továbbá szerepel az ingatlanvagyon-értékelői névjegyzékben.

3.2. A vagyonértékelés módszere

- a) A vagyonértékelésre az avulással korrigált újraelőállítási költségalapú módszert kell alkalmazni.
- b) Az a) pontban foglaltaktól eltérően az indexált bekerülési költség módszere is alkalmazható, ha a vagyon-leltár előállítható, a vagyonértékelés alapadatait és a megállapított vagyonértékek megfelelően dokumentált.
- c) Az indexált bekerülési költség módszerének alkalmazásához a bekerülési költséget a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett indexek alapján kell korrigálni és a korrigált bekerülési értékre az eszközök avultságát kell figyelembe venni.

3.3. A vagyonértékelés eredményének dokumentálása

A vagyonértékelésről értékelési szakvéleményt kell kiállítani, amely tartalmazza:

- a) a vagyonértékelés körülményeit, módszertanát, eredményét,
- b) az értékelési módszer kiválasztásának indokolását,
- c) az értékelési tanúsítványt,
- d) a vagyonértékelés alapját képező adatforrások leírását és az adatokat a vagyonértékeléshez készült számításokkal együtt,
- e) az értékelt vagyon bemutatását, műszaki állapotának rövid, szöveges jellemzését,
- f) a megállapított vagyonérték összegzését objektum-csoportonkénti bontásban a pótlási költségének feltüntetésével.

A szakvélemény kötelező melléklete a részletezett vagyonleltár.

IV. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Az értékelési szabályzat 2025. január 1. napján lép hatályba. A tárgykörben kiadott korábbi szabályzatok hatályukat veszítik.

Szervezetünknel a jegyző köteles gondoskodni arról, hogy az értékelési szabályzatban foglalt előírásokat az érintett munkatársak megismerjék, annak tényét a megismerési nyilatkozaton aláírásukkal igazolják a hatálybalépés napjával egyidejűleg.

Az érintett dolgozók munkaköri leírásában szerepeltetni kell az értékelési szabályzatban nevesített felelősségi, hatás- és jogköröket, melyek elkészítéséért intézményvezető (jegyző) a felelős.

Nagyszentjános, 2024. december 20.

Németh Dániel
jegyző

Vevők (adósok) minősítő adatlap

Vevő, adós megnevezése:

Címe:

Tartozás részletezése:

Számla szerinti összeg

(Ft)

Késedelmi kamat (Ft)

Egyéb (Ft)

Tartozás összesen (Ft)

A Tartozás behajtására tett intézkedés:

Intézkedés megnevezése

Ideje, dokumentuma

Fizetési felszólítás (pénzügyi)

Fizetési felszólítás (jogi)

Fizetési meghagyás

Végrehatási kérelem

Peres eljárás

Felszámoló felé tett bejelentés

Végelszámoló felé tett bejelentés

Egyéb

Értékvesztés elszámolásának mértéke:

Értékvesztés elszámolásának oka, indoklása:

.....

Kelt:.....,évhó nap

A követelés minősítését:

Javasolom:

Jóváhagyom:

.....
javaslatot készítő beosztása

.....
jóváhagyó beosztása

Behajthatatlan követelést minősítő adatlap

Vevő, adós megnevezése:

Címe:

Tartozás részletezése:

Számla szerinti összeg

(Ft)

Késedelmi kamat (Ft)

Egyéb (Ft)

Tartozás összesen (Ft)

A Tartozás behajtására tett intézkedés:

Intézkedés megnevezése

Ideje, dokumentuma

Fizetési felszólítás (pénzügyi)

Fizetési felszólítás (jogi)

Fizetési meghagyás

Végrehatási kérelem

Peres eljárás

Felszámoló felé tett bejelentés

Végelszámoló felé tett bejelentés

Egyéb

A behajthatatlanság oka:

.....
.....
.....

Leírás alapja, indoklása:

.....
.....
.....
.....

Kelt:.....,évhó nap

A behajthatatlanság minősítését:

Javasolom:

Jóváhagyom:

.....
javaslatot készítő beosztása

.....
jóváhagyó beosztása

3. számú melléklet

**Egyszerűsített értékelés alapján elszámolható értékvesztések minősítésének
adatlapja az ASP ADÓ nyilvántartás alapján**

Adatok forintban!

Jogcím megnevezése	Bruttó hátralék	ASP ADÓ szerint elszámolható értékvesztés	Felülvizsgálat szerinti értékvesztés	Mérlegben kimutatható
1	2	3	4	5=(2-4)
Építményadó				
Telekadó				
Magánszemélyek kommunális adója				
Vállalkozók kommunális adója				
Idegenforgalmi adó				
Építmény utáni idegenforgalmi adó				
Helyi iparüzési adó				
Termőföld bérbeadásából származó jövedelem				
Gépjárműadó				
Pótlék				
Bírság és végrehajtási költség				
Egyéb bevételek				
Talajterhelési díj				
Helyi jövedéki adó				
Szendioxid kibocsátási különbözet után fizetendő díj				
Települési adó I.				
Települési adó II.				
Előrehozott adó				
Összesen:				

A felülvizsgálat utáni értékvesztés indoklása:

.....
.....

Kelt:.....,évhó nap

Az értékvesztés elszámolását:

javasolom:

.....
javaslatot készítő beosztása

Jóváhagyom:

.....
jóváhagyó beosztása

**Kis összegű követelések
minősítő adatlap**

A kisösszegű követelésekről év végén készített kigyűjtés alapján az egyes csoportok elemei a következők:

Könyvvitelben elkülönített csoport elemei	Bruttó hátralék (Ft)	Elszámolható értékvesztés	
		%-a ¹	Összege (Ft)

Értékvesztés elszámolásának oka, indoklása:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Kelt:.....,évhó nap

A követelés minősítését:

Javasolom:

Jóváhagyom:

.....
javaslatot készítő beosztása

.....
jóváhagyó beosztása

¹ Az előző évi értékvesztés tapasztalati mutatója szerint.

